

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

**УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ**

**Збірник тез доповідей
Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

*13–14 лютого 2013 р.,
м. Одеса, Україна*

Одеса
«Екологія»
2013

ЗМІСТ

ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ Ю.М. Аркатов, к. ф.-м.н., доц.	3
ДО ПРОБЛЕМИ ПЛАГІАТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ І.В. Бубнов, к.іст.н., доц.	4
ЕФЕКТИВНА САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ Л.А. Вітавецька, к. фіз.-мат. н., доц.	6
АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ТЕХНОГЕННИХ ВПЛИВІВ СКЛАДОВИХ АВТОТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ НА СТАН ДОВКІЛЛЯ ПРИ ПІДГОТОВКІ ФАХІВЦІВ-ЕКОЛОГІВ Н.В. Внукова, к.г.н., доц., М.В. Барун, пошукач	7
ТРУДНОЩІ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ ДО НОВОГО СОЦІОКУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА А.А. Воронєжцева, ст. викл.	9
НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З РАДІОБІОЛОГІЇ ТА РАДІОЕКОЛОГІЇ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ В.А. Гайченко д.б.н., проф., І.М. Гудков д.б.н., проф.	10
ЗАСВОЄННЯ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІЗИКИ ЩЛЯХОМ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ О.І. Герасимов, д.ф.-м.н., проф., І.С. Андріанова, к.ф.-м.н., доц.	12
РОЛЬ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИХ ЦЕНТРІВ У ФОРМУВАННІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ВИВЧЕННЯ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН О.І. Герасимов, д.ф.-м.н., проф., С.В. Зеленін, к.ф.-м.н. доц.	13
РОЛЬ І ЗАВДАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ У ВИКЛАДАННІ КУРСУ ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИКИ О.І. Герасимов, д.ф.-м.н., проф., О.В. Кисіль	15
РОЗВИТОК НОВИХ ЕФЕКТИВНИХ НАУКОВО-ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ: СТРАТЕГІЯ ІНТЕНСИВНОГО НАВЧАННЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЕЛЕМЕНТИ СІНТЕТИЧНОЇ ПСИХІКИ О.В.Глушков, д. фіз.-мат. н., проф.	17

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН Н.М. Глушкова, ст. викл.	19
ПРО ВІДПОВІДНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ В ОДЕКУ ФАХІВЦІВ-ГІДРОЛОГІВ ВИМОГАМ ВСЕСВІТНЬОЇ МЕТЕОРОЛОГІЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ Є.Д.Гопченко, д.геогр., проф., В.В.Овчарук, к.геогр.н., доц., Ж.Р.Шакірзанова, к.геогр.н., доц.	21
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ М.Г. Горліченко, к.пед.н., доц.	22
ЕКОЛОГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ „ТУРИЗМ” О.П. Губська, ст. викл., Л.В.Мальцева, ст. викл.	23
ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Ю.В. Дубровська, к. фіз.-мат. н., доц.	25
ДОСВІД РОБОТИ З РОЗРОБКИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ НОРМАТИВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛАНДШАФТНА ЕКОЛОГІЯ» Т. В. Дудар, к.г.-м.н., доц., Н. В. Максименко, к.геогр.н., доц.	27
МОТИВАЦІЯ І АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ Г.М. Желновач, к.т.н., ас., Малей О.В., ас.	29
ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕРЕВІРКИ ЗАЛИШКОВИХ ЗНІВ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ О.В. Волошина к.г.н., І.В. Катинська	30
ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ В ОДЕСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ЕКОЛОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ Л.Б. Коваленко, к.геогр.н., доц., С.Д. Кузніченко, к.геогр.н., доц.	32
КОМП'ЮТЕРНІ ТЕСТИ ЯК ЗАСІБ ВХІДНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ В.П. Козловська, к.ф.-м.н., доц.	33

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

М.Г. Горліченко, к.пед.н., доц.

Одеський державний екологічний університет

У Національній доктрині розвитку освіти України XXI століття зазначено, що інформатизація вищої освіти спрямована на задоволення освітніх інформаційних, обчислювальних і комунікаційних потреб учасників навчально-виховного процесу шляхом створення єдиної інформаційної структури і побудови індивідуальних модулів програм різних рівнів складності. Згідно Болонської декларації (1999р.) формування єдиного Європейського простору вищої освіти дозволить збільшити мобільність навчання і студентів.

Інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) – це інформаційні технології на базі персональних комп'ютерних мереж а також наявність необхідного навчально-методичного забезпечення. Актуальність підвищення ефективності ІКТ в управлінні вищою школою очевидна і повинна ґрунтуватися на інформаційних процесах у ВНЗ, формуванні й розвитку освітньо-інформаційного середовища і інформаційної інфраструктури, розробці та використанні комп'ютерно-інформаційних і телекомунікаційних технологій у навчально-виховному процесі. Питання впровадження ІКТ в управлінні закладами освіти досліджують в своїх працях такі вчені як В.Гуменюк, В.Драгун, Л.Забродська, В.Васильєв, Л.Калініна та інші, які стверджують, що це дієвий шлях ефективного освітнього менеджменту.

Як відомо в Україні 2011 рік проголошений Роком освіти та інформаційного суспільства, тому у вищій школі відбуваються процеси оновлення форм і змісту освіти. Такі форми, як стаціонарне та заочне навчання, починають частіше впроваджувати дистанційне навчання через Інтернет, яке передбачене для студентів, що не можуть з об'єктивних причин очно відвідувати заняття у ВНЗ.

В Одеському державному екологічному університеті створенні умови для застосування дистанційного навчання студентів: всі навчальні програми та навчально-методичне забезпечення кожної дисципліни має комп'ютерний варіант, який легко знайти на сайті університету, окрім того, для студентів в разі потреби складаються індивідуальні графіки і плани вивчення фундаментальних та спеціальних дисциплін. Для ефективно модернізації освіти та оновлення засобів навчання необхідно і надалі оптимізувати реалізацію державних програм, спрямованих на інформатизацію, комп'ютеризацію та оновлення матеріально-технічної бази ВНЗ, надання всім вільного доступу до мережі Інтернет.

ЕКОЛОГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ»

О.П. Губська, ст. викл., Л.В. Мальцева, ст. викл.

Луганський національний університет імені Т. Шевченка

Серед нагальних проблем сучасного суспільства однією із найважливіших залишається проблема підвищення екологічної освіченості та вихованості населення. В сучасній системі вітчизняної шкільної освіти, на жаль, завдання екологічної освіти та виховання реалізується далеко неповною мірою: переважна більшість випускників загальноосвітніх шкіл мають недостатньо високий, а іноді і відверто, низький рівень екологічної культури, який вже не відповідає реаліям сьогодення. До такого висновку ми прийшли на підставі психолого-педагогічних досліджень особливостей ставлення до природи студентів I курсу спеціальності «Організація туристичного обслуговування» ЛНУ, проведених за методиками діагностики екологічної свідомості, розробленими російським психологом С.Д.Дерябо [1].

Результати досліджень показали, що для переважної більшості першокурсників характерний середній рівень ставлення до природи з середнім же рівнем розвитку екологічної ерудиції. При цьому найбільш показовим є низький рівень розвитку діяльнісного компоненту в ставленні студентів до природи. Це свідчить про те, що переважна більшість студентів не готові поступитися своїми інтересами заради природи, що підтверджує їх антропоцентричне світосприйняття. Такі дані психолого-педагогічних досліджень яскраво показують, що переважна більшість сучасної молоді не усвідомлюють повною мірою всієї цінності природи для людини і ставляться до неї суто прагматично і доволі відсторонено.

Тому головним завданням екологічної освіти та виховання у вищих навчальних закладах є не тільки подальший розвиток екологічного світогляду майбутнього фахівця, але й кардинальна його корекція з метою позбавлення елементів жорсткого антропоцентризму. Особливого значення екологічні знання набувають у ході фахової підготовки спеціаліста з туристичного бізнесу, бо саме ці знання стануть у нагоді в їх подальшій професійній діяльності. В умовах сьогодення вміння аналізувати та надавати відповідну оцінку екологічній ситуації певного регіону є однією з провідних складових при визначенні репрезентативності цієї території для організації туристичної діяльності. Якісна характеристика екологічних умов території є одним із визначальних факторів при виборі виду туризму, який доцільно розвивати саме в цієї місцевості.

Таким чином, майбутній фахівець у туристичній справі повинен володіти системою екологічних знань відповідно до рівня розвитку

сучасної екологічної науки. Система знань передбачає також і доповнення відповідними практичними навичками та вміннями, які необхідні спеціалісту сфери туризму не тільки задля оптимального вибору об'єкту туристичної діяльності, але й здійснення певних її видів. Це найбільш актуально при проведенні такого виду туризму як екотуризм, який стає пріоритетним напрямом розвитку турбізнесу, особливо в розвинутих країнах. Невід'ємною складовою екологічної підготовки майбутнього спеціаліста є і формування високого рівня екологічної культури, бо саме це стане запорукою, що однією з головних вимог при організації туристичної діяльності стане шанобливе ставлення до природи, намагання якомога менш помітного втручання в природне середовище, збереження її цілісності та гармонії. Відповідний рівень екологічної культури необхідний майбутньому спеціалісту також і задля виховання екологічно доцільної поведінки в природі у туристів, відпочинок яких він буде організовувати.

Усе це обумовлює необхідність достатньо високого й поглибленого рівня екологічної підготовки в системі вищої освіти. За сучасним навчальним планом така підготовка здійснюється при вивченні таких спеціальних курсів, як «Екологія туризму» та «Екологічний туризм». Але на наш погляд, у зв'язку з недостатнім рівнем шкільної екологічної підготовки, необхідно повернути до навчальної програми підготовки вивчення загального курсу «Основи екології», який вивчається на всіх інших спеціальностях університету. Вивчення такого курсу дозволить систематизувати та узагальнити набуті екологічні знання та вміння. Викладання вище названих спеціальних навчальних дисциплін дозволить адаптувати систему отриманих екологічних знань відповідно до специфіки майбутнього фаху. Тому, на нашу думку, загальноуніверситетський курс «Основи екології» бажано включити до навчального плану I курсу навчання, а спеціальні дисципліни вивчати на старших курсах, коли відбувається професійна спеціалізація. Питання екологічного виховання та формування екологічної культури повинні бути провідними, наскрізними при вивченні усіх курсів екологічної спрямованості. Лише за таких умов, на наш погляд, можна виховати спеціаліста з туристичної справи новітньої формати відповідного до реалій сьогодення.

Література

1. Дерябо С.Д. Экологическая психология: диагностика экологического сознания. / С.Д. Дерябо. - М.: МПСИ, 1999. - 369 с.

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

*Ю.В. Дубровська, к. фіз.-мат. н., доц.
Одеський державний екологічний університет*

На сучасному етапі розвитку вищої освіти в світі підсилюються тенденції до створення інтернаціональних освітніх структур різного призначення і видів. Освіта стає інструментом взаємопроникнення не тільки знань і технологій, але і капіталу, інструментом боротьби за ринок тощо [1-4].

При цьому методи навчання, які засновані на сучасних технологічних досягненнях, володіючи високим ступенем охоплення і дії, будуть відігравати основну роль. В даний час у світі накопичений значний досвід організації навчального процесу з використанням телекомунікаційних систем. Істотне місце займають системи, що використовують комп'ютерні мережі, системи дистанційного навчання з використанням сучасних телекомунікаційних технологій тощо.

Впровадження інформаційних технологій в навчальний процес вищих навчальних закладів зумовлений багатьма нормативно-правовими актами. Національна програма інформатизації до компетенції органів державної влади відносить функцію інформатизації науки та освіти.

До завдань національної програми інформатизації відносяться створення системи електронних інформаційних ресурсів для навчальних закладів; запровадження дистанційного навчання в системі професійно-технічної освіти; використання програмних засобів навчального призначення.

Основними завданнями наукової і науково-методичної діяльності у ВНЗ України є створення, розвиток та впровадження сучасних інформаційних технологій та комплексів, спрямованих на підвищення якості навчання, рівня підготовки фахівців усіх галузей, розповсюдження передових інформаційних технологій та результатів наукових досліджень ВНЗ.

Відповідно до Концепції реформування системи освіти України та підвищення якості підготовки фахівців - її завданням є максимальне впровадження в навчальний процес позитивного зарубіжного досвіду підготовки фахівців за допомогою новітніх інформаційних технологій навчання.

Тому для підвищення рівня якості освітніх послуг, а також для підвищення рівня підготовки фахівців з використанням інформаційних технологій: